

REGIONAL SECURITY AND CO-OPERATION – II (I)

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

Note : The candidates are required to attempt one question each from Sections A, B, C and D carrying 15 marks each and the entire Section E consisting of 10 short answer type questions carrying 2 marks each.

Section - A

1. Define the word 'Region' and explain the term Regional Security in International Relations.
2. Define Military Alliances and discuss their role in Regional Security.

Section - B

3. Explain the objectives of NATO.
4. Discuss the working pattern of G.C.C.

Section - C

5. Explain the conceptual aspect of ASEAN and discuss the problems faced by it in achieving its objectives.
6. What is the aim of SCO and discuss how far it has been successful in achieving its objectives ?

Section - D

7. Evaluate the problem faced by Non-alignment as a means to establish peace in the world.
8. Discuss the problems and limitations of SAARC.

Section - E

9. (i) Role of Military Alliances in Regional Co-operations.
(ii) Name the major military Alliances after World War - II.
(iii) Any two achievements of NATO.
(iv) Members of GCC.
(v) Any two achievements of ASEAN.

- (vi) Organisational parts of SCO.
- (vii) Role of India in Non-alignment.
- (viii) Regional Co-operation meaning and concept.
- (ix) Any two features of Non-aligned Movement.
- (x) Any two achievements of SAARC.

Punjabi Version

ਨੋਟ : ਭਾਗ ਉ, ਅ, ਇ ਅਤੇ ਸ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਹ ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 10 ਸੱਖਿਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ, ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ - ਉ

1. ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਗਾਸਟਰੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਖੇਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਫੌਜੀ ਸੰਪੀਅਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚਾਰੋ।

ਭਾਗ - ਅ

3. NATO ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. G.C.C. ਦੀ ਕਾਰਜ-ਵਿਧੀ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ।

ਭਾਗ - ਇ

5. ASEAN ਦਾ ਸੰਕਲਪਨਾਤਮਕ ਪੱਖ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੁਰਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿਚਾਰੋ।
6. SCO ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ? ਇਹ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੁਰਤੀ ਵਿਚ ਕਿਥੋਂ ਤੱਕ ਸਫਲ ਹੋਈ ਹੈ?

ਭਾਗ - ਸ

7. ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਗੁੱਟ-ਨਿਰਲੇਪਤਾ ਨੂੰ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
8. SAARC ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਵਿਚਾਰੋ।

ਭਾਗ - ਹ

9. ਸੱਖਿਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :-

- (i) ਖੇਤਰੀ ਸਹਿਯੋਗ ਵਿਚ ਫੌਜੀ ਸੰਪੀਅਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚਾਰੋ।
- (ii) ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਉਪਰੰਤ ਮੁੱਖ ਫੌਜੀ ਸੰਪੀਅਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦਰਜ ਕਰੋ।
- (iii) NATO ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਿਚਾਰੋ।
- (iv) G.C.C. ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦਰਜ ਕਰੋ।
- (v) ASEAN ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਿਚਾਰੋ।
- (vi) SCO ਦੇ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਭਾਗ ਦਰਜ ਕਰੋ।
- (vii) ਗੁੱਟ-ਨਿਰਲੇਪਤਾ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚਾਰੋ।
- (viii) ਖੇਤਰੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- (ix) ਗੁੱਟ-ਨਿਰਲੇਪਤਾ ਅੰਦਰੋਲਨ ਦੇ ਕੋਈ ਦੇ ਲੱਛਣ ਦਰਜ ਕਰੋ।
- (x) SAARC ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ।